

Ε Κ Θ Ε Σ Η

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

κ. ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Σ. ΘΕΟΧΑΡΗ

Κατά την Πανηγυρική Συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας τῆς 24ης Μαρτίου 1992

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἡ σημερινὴ πανηγυρική Συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Ὀργανισμό τῆς ὡς ἡμέρα ἀπονομῆς τοῦ ἐθνικοῦ Ἀριστείου τῶν Ἐπιστημῶν, τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ τῶν Ἱστορικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν. Τὸ ἀριστεῖον αὐτὸ ἀπονέμεται ἀνὰ τετραετίαν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω περιοχάς. Ἐφέτος διὰ τὸ ἀριστεῖον ἀνδρείας εἶναι ἡ σειρά τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἀπονέμονται ἐπίσης τιμητικαὶ διακρίσεις καὶ βραβεῖα διὰ πράξεις ἡρωϊσμοῦ ἢ ἔργα ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος σχεσιν ἔχοντα μὲ τὴν ζωὴν καὶ δραστηριότητα τῆς χώρας.

Μετὰ πρότασιν τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τὸ ἀριστεῖον Θετικῶν Ἐπιστημῶν ἀπονέμεται εἰς τὸν Καθηγητὴν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Κον **Χρῆστον Κατάμην** τοῦ Ἱατρικοῦ Τμήματος.

Ἡ κλινικὴ δραστηριότης τοῦ τιμωμένου ἐπεκτείνεται εἰς ὅλον τὸ φάσμα τῆς κλινικῆς παιδιατρικῆς καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν αἱματολογία, τὴν κλινικὴν γενετικὴν, τὰς λοιμῶδεις νόσους, τὴν διατροφήν τῶν παιδῶν καὶ τέλος τὴν προληπτικὴν καὶ κοινωνικὴν παιδιατρικὴν. Ἰδιαιτέρως ἀναφέρεται ὅτι ὁ τιμώμενος ὠργάνωσεν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ μονάδα ἡμερησίας νοσηλείας ἀσθενῶν μὲ μεσογειακὴν ἀναιμίαν. Ἡ μονὰς αὐτῆ, ἡ ὁποία κατατάσσεται μετὰ τῶν μεγαλύτερων τῆς Εὐρώπης, λειτουργεῖ καὶ ὡς κέντρον ἀναφορᾶς δι' ἄλλας μονάδας, ἐξυπηρετοῦσα 700 ἀ-

σθeneῖς τῆς χώρας μας ἐπὶ μονίμου βάσεως καὶ βοηθουμένη ἐργαστηριακῶς ἀπὸ τὸ Χωρέμειον ἐρευνητικὸν ἐργαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ μονὰς αὐτὴ εἶναι ὑποδειγματικὴ καὶ ἀποτελεῖ παράδειγμα πρὸς μίμησιν καὶ δι' ἄλλας χώρας τῆς Μεσογείου.

Ἡ ἐκπαιδευτικὴ δραστηριότης τοῦ τιμωμένου εἶναι ἐξ ἄλλου ὑποδειγματικὴ. Ἀποτελεῖ οὗτος φωτεινὸν παράδειγμα ἀφοσιώσεως εἰς τὴν ἐπιστήμην συμβάλλων μεγάλως εἰς τὴν διαμόρφωσιν νέων παιδιᾶτρων. Τέλος ἡ ἐρευνητικὴ δραστηριότης τοῦ τιμωμένου εἶναι σημαντικὴ. Ἡ συμβολὴ του εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς συνεργάτας του, γίνεται μὲ πάθος, συνέπειαν, ὑπευθυνότητα καὶ σοβαρότητα. Ἐπεκτείνεται εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τῶν κλινικοεργαστηριακῶν προβλημάτων τῆς παιδιατρικῆς, καὶ ἰδιαίτερος ἐντοπίζεται εἰς ἐφαρμογὰς τῆς γενετικῆς καὶ τῆς μοριακῆς βιολογίας, ἐπὶ τῶν ἀσθeneiῶν τῶν παιδῶν, καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὸ πλαίσιον τῆς αἱματολογίας καὶ τῶν αἱμοσφαιρινοπαθειῶν. Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν ὁ τιμώμενος, μετὰ τῶν συνεργατῶν του, εὐρίσκειται εἰς συνεχῆ συνεργασίαν μὲ ἀντίστοιχα ἐρευνητικὰ κέντρα τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἰδιαίτερος τονίζεται ὅτι ἡ ἔρευνα τοῦ κ. Καττάμη εἰς τὰς αἱμοσφαιρινοπαθείας ἀπέφερον ἤδη σημαντικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ προβλημάτων γενετικῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἐστηρίχθησαν ἐπαναστατικαὶ γενετικαὶ ἐξελλίξεις κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν ἀνὰ τὸν κόσμον. Ἡ μελέτη τῶν μοριακῶν διαταραχῶν τῶν αἱμοσφαιρινοπαθειῶν εἰς τὸν ἑλληνικὸν χῶρον καὶ ἡ ἀνάπτυξις νέων ἐξελιγμένων τεχνικῶν μελέτης τοῦ DNA ἀποτελοῦν τὰς προσπάθειας τοῦ τιμωμένου κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν. Ὡς ἀποτέλεσμα τῆς δραστηριότητος ταύτης προέκυψεν ἡ ἀναπροσαρμογὴ τοῦ προγράμματος προλήψεως καὶ προγενετικῆς διαγνώσεως τῶν διαταραχῶν αὐτῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ διεθνῶς. Ἀξίζει νὰ ἀναφερθῆ ὅτι ὁ κ. Καττάμης ἦτο μετὰξὺ τῶν πρώτων, οἱ ὁποῖοι περιέγραψαν τρεῖς νέας μεταλλάξεις, αἱ ὁποῖαι καὶ ἔλαβον ἀντιστοίχως ἑλληνικὰ ὀνόματα διεθνῶς.

Ἐκτὸς τῆς βασικῆς ταύτης ἐρευνητικῆς δραστηριότητός του, ὁ κ.

Καττάμης εϊργάσθη συστηματικῶς κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν καὶ εἰς τὴν θεραπευτικὴν καὶ προληπτικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν αἱμοσφαιρινοπαθειῶν, μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας, μὲ ἐπεκτάσεις καὶ διὰ τὴν πρόληψιν τῆς ἥπατίτιδος Β καὶ C.

Οἱ συνάδελφοί του ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ὁ ἰατρικὸς κόσμος τῆς χώρας ἐν γένει θεωροῦν τὸν καθηγητὴν κ. Καττάμην ὡς ἓνα ἀφοσιωμένον καὶ σιωπηλὸν ἐργάτην τῆς ἐπιστήμης, ὁ ὁποῖος συμβάλλει διὰ τὴν πρόοδόν της σημαντικῶς, ὥστε τὸ ὄνομα τῆς χώρας μας νὰ τυγχάνη μνείας ἀνά τὸν κόσμον.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας ἀπεφάσισε τὴν ἀπονομὴν τοῦ Ἀριστείου Θετικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὸν συνάδελφον κ. Χρῆστον Καττάμην.

Μετὰ πρότασιν τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ἐξ ὄλων τῶν Τάξεων, ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 13ης Φεβρουαρίου 1992, ἀπεφάσισε τὴν ἀπονομὴν Χρυσοῦ Μεταλλίου εἰς τὴν κ. **Ἰωάνναν Τσάτσου** διὰ τὴν προσωπικὴν της συμβολὴν εἰς τὰ Γράμματα καὶ τὸ κοινωνικὸν πεδίον.

Ἡ κα Ἰωάννα Τσάτσου, γεννηθεῖσα εἰς τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ χωρία τῆς Ἰωνίας, ἐσπούδασε νομικὰ καὶ ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Πολὺ πρὸ τῆς ἐμφανισεῶς της εἰς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἔδωσε σημαντικὸν καὶ ἐντυπωσιακὸν παρὸν εἰς τὴν ἐθνικὴν μας ζωὴν, ὅταν, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς κατοχῆς, ἠργάσθη νυχθημερὸν καὶ μὲ αὐταπάρνησιν καὶ ὠργάνωσεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τὴν βοήθειαν τῶν διωκομένων ὑπὸ τῶν ἀρχῶν κατοχῆς, τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐκτελεσθέντων καὶ τοῦ πεινασμένου πληθυσμοῦ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἰδιαίτερος τῶν παιδίων καὶ τῶν γερόντων. Ἐξ ἄλλου, ὡς μέλος ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας ἀποκρύψεως καὶ φυγαδεύσεως ἑλλήνων καὶ Ἀγγλων εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν, καθὼς καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν ΕΚΚΕ τοῦ συνταγματάρχου Ψαρροῦ.

Ἡ ἐθνικὴ παρουσία καὶ ἡ δρᾶσις τῆς κατὰ τὸν καιρὸν τῆς κατοχῆς ὑπῆρξε καθοριστικὴ καὶ συνεχῆς τοιαύτη καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, μὲ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν τῆς εἰς διαφόρους κοινωνικὰς καὶ ἀνθρωπιστικὰς ὀργανώσεις. Ἐξ ἄλλου ἀπὸ τὰ ἔτη 1950-1951 καὶ ἐφ' ἑξῆς ἡ κα' Ἰωάννα Τσάτσου πρωτοστατεῖ εἰς τὸ κίνημα διὰ τὸ δικαίωμα ψήφου τῶν γυναικῶν καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν των ἐκπαίδευσιν, διετέλεσε δὲ τὸ 1966 καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἑνωμένα Ἔθνη εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν.

Ἡ πρώτη συγγραφικὴ δραστηριότης τῆς τιμωμένης ἦτο ὅταν τὸ 1947 μὲ ὑψηλὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ μὲ χριστιανικὴν ἀγάπην συνέλεξε καὶ ἐξέδωσε τὸ βιβλίον μὲ τίτλον «Ἐκτελεσθέντες ἐπὶ Κατοχῆς». Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ περιελήφθησαν ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἐκτελεσθέντων ποὺ ἦταν γνωστὰ καὶ οὕτω ἐθεμελιώθη τὸ ἀδιάσειστον δικαίωμα χορηγήσεως συντάξεως εἰς τὰς οἰκογενείας των, ἀφοῦ τὰ λοιπὰ ἀρχεῖα τῆς χώρας ἀπωλέσθησαν. Εἰς τὸν συγκινητικὸν καὶ μνημειώδη αὐτὸν τόμον περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν ἱερέων ποὺ παρευρίσκοντο κατὰ τὰς ἐκτελέσεις, καθὼς καὶ ἐξακριβωμένοι βιογραφικαὶ πληροφορίαι τῶν θυσιασθέντων Ἑλλήνων πατριωτῶν.

Ἐν τούτοις, ἡ καθ' αὐτὸ συγγραφικὴ δρᾶσις τῆς κας Ἰωάννας Τσάτσου ἐγκαινιάσθη μὲ ἕτερον βιβλίον μὲ τίτλον «Τὰ φύλλα τῆς Κατοχῆς», τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ, αὐτὸ τοῦτο, αὐθεντικὴν πατριωτικὴν πράξιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἀποτελεῖ πυκνὸν σὲ ἀνθρωπίνην οὐσίαν, ἐθνικὴν ἀλληλεγγύην, ἐλληνικὴν ὑπερηφάνειαν καὶ δραματικότητα, ἡμερολόγιον τῆς τετραετοῦς δοκιμασίας τοῦ ἔθνους μας κατὰ τὴν κατοχὴν. Πράγματι, ἀπὸ τὸ βιβλίον αὐτὸ τῶν πολλῶν ἐκδόσεων καὶ τῆς διεθνοῦς σταδιοδρομίας, ἤρχισεν ἡ λογοτεχνικὴ δημιουργία τῆς κας Ἰωάννας Τσάτσου. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ συμπυκνώνονται μὲ ὑποβλητικὴν τραγικότητα καὶ ἀπεριττον γλῶσσαν ὅλαι αἱ ἱεραὶ ἀξίαι τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐκτοτε ἡ τιμωμένη προσέφερεν εἰς τὴν νεοελληνικὴν λογοτεχνίαν ἕνδεκα τόμους ποιημάτων, ὅπου ἀποταμιεύθηκε μία ποίησις λιτὴ, διακριτικὴ, λακωνικὴ, μεγάλῃς πνευματικότητος, καὶ ἑπτὰ τόμους πεζοῦ λόγου μεταξὺ τῶν ὁποίων πε-

ριλαμβάνεται και ἡ πολύτιμος βιογραφία τοῦ ἀδελφοῦ της ποιητοῦ Γεωργίου Σεφέρη. Πολλὰ ἐκ τῶν βιβλίων αὐτῶν ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς ξένων γλώσσας, προκαλώντας ἐγκωμιαστικάς κριτικάς ἐξεχουσῶν φυσιογνωμιῶν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς Εὐρώπης.

Διὰ τὴν ὅλην της δρᾶσιν ἡ καὶ Ἰωάννα Τσάτσου ἐτιμῆθη κατὰ καιροῦς μὲ πολλὰς τιμητικάς διακρίσεις ἤτοι: τὸ Μετάλλιον Ἐξαιρέτων Πράξεων, τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τῆς Εὐποιίας, τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τῆς Ἀξίας τῆς Γαλλίας καὶ τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τῆς Ἀξίας τῆς Σενεγάλης.

Ἐπίσης ἔλαβε τὸ 1974 τὸ πρῶτον κρατικὸν βραβεῖον Βιογραφίας διὰ τὸ ἔργον της «Ὁ ἀδελφός μου Γεώργιος Σεφέρης», τὸ 1976 τὸ Χρυσοῦν Μετάλλιον τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, τὸ 1978 τὸ Βραβεῖον Ποιήσεως Alfred de Vigny, τὸ 1980 τὸ Πρῶτον Διεθνὲς Βραβεῖον Ποιήσεως, Sicilia '80 A.S.L.A., καὶ τὸ 1986 τὸ Βραβεῖον Grammaticakis-Neuman τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, διὰ τὴν ποίησιν καὶ τὸ σύνολον τοῦ ἔργου της.

Δι' ὅλους τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπονέμει τὸ Χρυσοῦν Μετάλλιον εἰς τὴν καὶ Ἰωάνναν Τσάτσου.

Μετὰ πρότασιν τῆς *Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν* ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1992 ἀπεφάσισε τὸ βραβεῖον Εὐαγγέλου καὶ Πηνελόπης Φαρμακίδου νὰ ἀπονεμηθῆ εἰς τὴν καὶ **Ναταλίαν Νικολάου**, καθηγήτριαν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἰς τὴν πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.

Πράγματι μετὰ τοὺς Ρωσοτουρκικοὺς πολέμους τῆς περιόδου τοῦ 1886 ὁ ἀκμαῖος ἄλλοτε ἑλληνισμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας διεσκορπίσθη ἀνὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον καὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ σημαντικὸν μέρος αὐτοῦ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Γεωργίαν, δημιουργήσας σημαντικάς ἑλληνικάς κοινότητες. Κατὰ τὸ 1937 καὶ κατὰ τοὺς Σταλινικοὺς διωγμοὺς, ἅπαντα τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν ἐκλείσαν, ἀπηγορεύθη ἡ διδασκαλία τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ

διεσκορπίσθησαν εις τὰ βάθη τῆς ἀχανοῦς χώρας. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐπανῆλθεν εις τὴν Γεωργίαν καὶ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ ἐκ νέου. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1983, ὁπότε ἐπετράπη ἡ διδασκαλία τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης εις τὴν Σοβιετικὴν Ἑνωσιν, ἐθεσπίσθη εις τὰ 10τάξια Ρωσικὰ σχολεῖα ἡ προαιρετικὴ διδασκαλία τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, ἐπὶ πέντε ὥρας ἐβδομαδιαίως, καὶ ἀπὸ τὴν πέμπτην τάξιν καὶ ἄνω. Σήμερον λειτουργοῦν εις ὁλόκληρον τὴν Δημοκρατίαν τῆς Γεωργίας 71 σχολεῖα, τὰ ὅποια διδάσκουν τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν, ὅχι μόνον εις τοὺς ἐλληνόπαιδας, ἀλλὰ καὶ εις ἄλλας ἐθνότητας, εις δὲ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου Μεσογειακῶν Σπουδῶν τῆς Τυφλίδος ἐναπόκεινται 25.000 τόμοι, ἀφορῶντες τὰς ἐλληνικὰς σπουδὰς.

Οἱ διδάσκαλοι τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, ἀπόφοιτοι τοῦ Ἰδρύματος Ἐένων Γλωσσῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μόσχας, εἶναι πάντες Ρῶσοι τὴν καταγωγὴν πλὴν μιᾶς Ἑλληνίδος, τῆς κας Ναταλίας Νικολάου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὴν ψυχὴν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εις τὴν Σοβιετικὴν Ἑνωσιν.

Ἡ κα Ναταλία Νικολάου τοῦ Γεωργίου ἐγεννήθη ἐν Μόσχᾳ ἀπὸ Ἡπειρώτην πατέρα καὶ Ρωσίδα μητέρα. Ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς τῆς τὸ 1976 εις τὸ Πανεπιστήμιον Lemonosov τῆς Μόσχας με ἐιδίκευσιν εις τὴν ἀρχαίαν ἐλληνικὴν φιλοσοφίαν. Ἐν συνεχείᾳ ἐξεπόνησε τὴν διδακτορικὴν τῆς διατριβὴν με θέμα: «*Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη*». Ἀπὸ τοῦ 1983 ἕως τὸ 1987 μεταβαίνει εις Τυφλίδα ὅπου διευθύνει μέχρι σήμερον τὸ τμήμα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ λογοτεχνίας εις τὴν Φιλολογικὴν Σχολὴν τοῦ ὁμωνύμου Πανεπιστημίου. Τὸ τμήμα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ λογοτεχνίας τοῦ Πανεπιστημίου αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου καθηγήτρια εἶναι ἡ κα Νικολάου, περιλαμβάνει σήμερον συνολικῶς περὶ τοὺς 40 φοιτητὰς διὰ τὰ 4 ἔτη σπουδῶν, οἱ ὅποιοι προορίζονται νὰ ὑπηρετήσουν, ἀποφοιτῶντες, ὡς διδάσκαλοι τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης εις τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῆς Γεωργίας. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς τιμωμένης εις τὴν ἀποστολὴν τῆς αὐτῆν εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα οἱ μαθηταὶ τῆς, πού ἀρχικῶς δὲν ἐγνώριζον οὔτε

ποῦ βρίσκεται ἡ Ἑλλάς, νὰ δύνανται μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν των νὰ ἀπαγγέλλουν Σολωμόν, Καβάφην καὶ Κάλβον. Μὲ ἐπιμέλειαν τῆς ἰδίας, τὸ 1990, ἐξεδόθη μέθοδος τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσης εἰς δύο τόμους, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἐκδίδεται εἰς τὴν ρωσικὴν ἕτερον βιβλίον μὲ τίτλον: «Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας». Τέλος, ἡ κα Ναταλία Νικολάου, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1990 ὑπέγραψε συμβόλαιον μὲ μεγάλον ἐκδοτικὸν οἶκον τῆς Μόσχας διὰ τὴν συγγραφὴν ἐγκυκλοπαιδικοῦ λεξικοῦ μὲ τίτλον «Ἑλλάδα», λεξικὸν τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Ρωσίαν. Ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἀπὸ τοὺς σταθμοὺς τῆς Τυφλίδος, τὰς ὁποίας διευθύνει ἡ κα Νικολάου, φροντίζει ὅπως ἰδρυθῆ ἰδικὸν νεοελληνικὸν τμῆμα ἐκμαθήσεως τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης εἰς τὸ κρατικὸν Ἰνστιτοῦτον Ἑένων Γλωσσῶν τῆς Μόσχας διὰ τοὺς καθηγητὰς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τοὺς προοριζομένους διὰ τὰ κρατικὰ ἰδρύματα τῆς Ρωσίας.

Δι' ὄλην τὴν ἐθνικὴν καὶ πνευματικὴν συμβολὴν της, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπονέμει εἰς τὴν καὶ Ναταλίαν Νικολάου τὸ βραβεῖον Εὐαγγέλου καὶ Πηνελόπης Φαρμακίδου μὲ χρηματικὸν ἔπαθλον 500.000 δρχ., λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν μεγάλην συμβολὴν τῆς μοναδικῆς αὐτῆς ἐλληνίδος καθηγητρίας, ἡ ὁποία ἐπὶ εἴκοσι συνεχῆ ἔτη, ἔχει ἀναγάγει τὸ δύσκολον ἔργον τῆς διδασκαλίας τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης εἰς ἱερὸν καθῆκον διὰ τὴν διάσωσιν καὶ διάδοσιν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ τὴν διατήρησιν τῆς ἐλληνικῆς παραδόσεως εἰς τὰ ἐλληνόπουλα τῆς πρώην Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

* * *

Μετὰ πρότασιν τῆς *Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν* ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 12ης Μαρτίου 1992 ἀπεφάσισε τὴν ἀπονομὴν βραβεῖου εἰς τοὺς κάτωθι διὰ τὴν μεγάλην των οἰκονομικὴν, ὑλικὴν καὶ ἰδίως ἐθνικὴν συμβολὴν των εἰς τὴν ἀνανώσειν τοῦ μαχητικοῦ δυναμικοῦ τοῦ πολεμικοῦ μας στόλου. Οἱ δωρητὰι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

- α) ἡ κα **Δέσποινα Α. Γλαροῦ**, συνταξιούχος δασκάλα, ἀπὸ τὸ Κρυονέρι Σοχοῦ-Λαγκαδᾶ, σύζυγος τοῦ ἀγρότη Δημ. Παπαδοπούλου, ἡ ὁποία, «ἀφοῦ ἐξεπλήρωσε», ὅπως ἀναφέρει «τὶς οἰκογενειακὲς τῆς ὑποχρεώσεις», ἀπὸ τὴν πενιχράν τῆς σύνταξιν ἀπεταμίευσε τὰ τελευταῖα χρόνια τὸ ποσὸν τῶν 2.000.000 δρχ. μὲ τὸν ἱερὸν σκοπὸν νὰ τὸ δωρήσῃ στὸ ἔνδοξον Πολεμικὸν μᾶς Ναυτικόν.
- β) ἡ κα **Τερψιχόρη Βατοπούλου**, χήρα πρώην δικαστοῦ, προσέφερε τὸ ποσὸν τῶν 10.000.000 δρχ. κατὰ τὸ ἔτος 1990 καὶ ἐπὶ πλεόν τὸ ποσὸν τῶν 10.000.000 δρχ. κατὰ τὸ ἔτος 1991 καὶ πάλιν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Πολεμικοῦ μᾶς Ναυτικοῦ.
- γ) ἡ κα **Ἑλένη Β. Ρώτα**, χήρα τοῦ πρώην ναυάρχου Βρασίδα Ρώτα, προσέφερε κατὰ τὸ ἔτος 1991, ποσὸ 3.000.000 δρχ., δι' ἐνίσχυσιν τοῦ Ναυτικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν, καὶ
- δ) ὁ κ. **Γεώργιος Ε. Γρέγος-Μουργινάκης**, προσέφερε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δύο ταχύπλοα σκάφη, τύπου Mako 250-251, χρήσιμα διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀκτῶν τῶν νήσων. Τὰ σκάφη αὐτὰ κρίνονται ἰδιαιτέρως χρήσιμα κατὰ τὴν δύσκολον περίοδον τῶν καιρῶν μᾶς.

Αἱ συγκινητικαὶ αὐταὶ χειρονομίαι, διαπνέονται ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἀγάπην τῶν δωρητῶν διὰ τὸ Πολεμικὸν μᾶς Ναυτικόν, τὸ ὁποῖον πάντοτε συνέβαλεν ἐπιτυχῶς εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔθνους κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, τὸ αἶσθημα εὐθύνης ἀπέναντι εἰς τὴν ἐθνικὴν μᾶς ἔνδοξον ναυτικὴν ἱστορίαν μᾶς καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ χρέους τῶν πρὸς τὴν πατρίδα, ἀποτελοῦν δὲ δίδαγμα εὐγενικῆς πρωτοβουλίας, τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν νὰ εὕρη πολλοὺς μιμητάς, διότι πάντοτε ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς τοῦ ἔθνους, συνεγείρεται, καὶ διὰ πνοῆς, ἀνθίσταται εἰς τὰς ξένας κακοβούλους ἀπειλὰς καὶ ἐχθρικὰς ἐπιθέσεις.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τελευταίαν, πρὸ τῆς πανηγυρικῆς αὐτῆς συνεδρίας, συνεδρία τῆς ὁμοφώνως ἀπεφάσισε διὰ τὴν ἀπονομὴν βραβείων εἰς τοὺς ἐν λόγῳ δωρητὰς οἱ ὁποῖοι ἐκ τοῦ ὑστερήματός των ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἄμυναν τῆς χώρας.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Β'. ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

1. **Ἄριστεῖο τῶν Γραμμάτων**, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα λογοτέχνη, ὁ ὁποῖος παράλληλα πρὸς τὸ σύνολο τοῦ προηγούμενου σπουδαίου ἔργου του, συνέβαλε σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ μὲ ἔργο πού ἐκτελέστηκε κατὰ τὴν τελευταία τετραετία, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, στὴν πρόοδο τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων ἢ προτάσεων ἕως τῆς 31 Δεκεμβρίου 1992. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ Ἄριστείου κατὰ τὴν πανηγυρικὴ συνεδρία τῆς 25ης Μαρτίου 1993.

2. **Βραβεῖο τοῦ Ἰδρύματος «Λέων Λεμὸς»**, 1.000.000 δρχ. γιὰ τὴ συγγραφὴ ἀνέκδοτης μελέτης, πού θὰ παρουσιάζει μνημεῖα λόγου, ὅπως λαογραφικὲς συλλογές, δημοτικὰ τραγούδια, σύγχρονη καὶ παλαιότερη ποίηση, πού δημιουργήθηκαν καὶ ἀναπτύχθηκαν παλαιότερα καὶ πρόσφατα σ' ἓνα ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου. Ἡ μελέτη θὰ πρέπει νὰ ἔχει ἔκταση 300 περίπου δακτυλογραφημένων σελίδων καὶ νὰ ὑποβληθεῖ σὲ πέντε ἀντίγραφα ἀνώνυμα μὲ κάποιον ρητὸ ὡς ἔνδειξη, σύμφωνα μὲ τοὺς γενικοὺς ὅρους (ἀριθμ. 4). Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν μελετῶν ὀρίζεται ἢ 30ῆ Ἀπριλίου 1994. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1994. Τὸ Ἰδρυμα «Λέων Λεμὸς» θὰ ἀναλάβει τὴν ἔκδοση τῆς βραβευθησομένης μελέτης μὲ πλήρη σεβασμὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ συγγραφέως, καὶ

β) Ἐνδεχομένως θὰ δοθεῖ καὶ ἔπαινος σὲ ἔργο πού τυχὸν θὰ κριθεῖ ὡς δεῦτερο ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία. Ὡς ἐπιβράβευσὴ του τὸ Ἰδρυμα «Λέων Λεμὸς», θὰ ἀναλάβει τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἔργου μὲ πλήρη σεβασμὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ συγγραφέως.

3. **Βραβεῖο Δήμου Μεσσήνης**, 800.000 δρχ., γιὰ τὴν συγγραφὴ πρωτοτύπου ἀνέκδοτης μελέτης μὲ θέμα: «Ἱστορία τῆς Μεσσήνης ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα», ἐκτάσεως 300 δακτυλογραφημένων σελίδων. Ἡ μελέτη θὰ πρέπει νὰ εἶναι στηριγμένη στὶς πηγές καὶ στὴ βιβλιογραφία. Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν μελετῶν ὀρί-

ζεται ή 30ή 'Απριλίου 1994. Τò βραβεῖο θά ἀπονεμηθεῖ τò Δεκέμβριο τοῦ 1994.

4. Βραβεῖο Διονυσίου Κοκκίνου, 500.000 δρχ., γιὰ ἀνέκδοτη ἱστορικὴ μελέτη, ἐκτάσεως 350 δακτυλογραφημένων σελίδων (χωρὶς νὰ ὑπολογίζονται τὰ εὐρετήρια, ἡ βιβλιογραφία καὶ ἄλλοι πίνακες). Ἡ μελέτη πρέπει νὰ ἀναφέρεται σὲ θέματα σχετικὰ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 ἢ τὴν παρασκευὴ τῆς ἢ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ ἐλεύθερου Ἑλληνικοῦ Κράτους (περίοδος 1770-1843). Πρέπει νὰ ἔχει συνταχθεῖ μὲ αὐστηρὰ ἐπιστημονικὴ μέθοδο μὲ παραπομπὲς στὶς πηγές καὶ τὰ βοηθήματα. Προθεσμία ὑποβολῆς τοῦ ἔργου σὲ πέντε ἀντίτυπα ὀρίζεται ἡ 30ή Σεπτεμβρίου 1994. Τò βραβεῖο θά ἀπονεμηθεῖ κατὰ τὴν πανηγυρικὴ συνεδρία γιὰ τὸν ἑορτασμό τῆς 25ης Μαρτίου 1995. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ αἴτηση.

Γ'. ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1. Βραβεῖο Εὐαγγέλου καὶ Πηνελόπης Φαρμακίδου, 500.000 δρχ., ἀπονεμόμενο σὲ φυσικὸ ἢ νομικὸ πρόσωπο ἑλληνικῆς ἰθαγενείας μὲ σκοπὸ τὴν ἀμοιβὴ ἢ ἔξαρση πράξεως ἢ δράσεως ἐξαίρετης ἀπὸ ἐθνικῆ, κοινωνικῆ ἢ ἠθικῆ ἀποψη. Οἱ αἰτήσεις ἢ προτάσεις, συνοδευόμενες ἀπὸ πλήρη ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ὑποβάλλονται ἕως τὶς 30 Σεπτεμβρίου 1992. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὸ Μάρτιο τοῦ 1993. Ἄν δὲν ὑποβληθοῦν αἰτήσεις ἢ προτάσεις, ἢ ἂν κανένα ἀπὸ τὰ πρόσωπα γιὰ τὰ ὁποῖα ὑποβλήθηκε πρόταση ἢ αἴτηση, δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβείου καὶ σὲ πρόσωπο γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ αἴτηση ἢ πρόταση.

2. Βραβεῖο τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου, 500.000 δραχμῶν, γιὰ τὴ βράβευση τοῦ καλύτερου θεολογικοῦ

ἔργου πού ἐκδόθηκε κατὰ τὴν τελευταία πενταετία. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων σὲ πέντε ἀντίτυπα ἕως τὶς 30 Σεπτεμβρίου 1992. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὸ Μάρτιο τοῦ 1993. Σὲ περίπτωση, πού τὸ βραβεῖο δὲν διεκδικηθεῖ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία διατηρεῖ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.